

Život a dielo Jána Pettka, prvého profesora geológie na Banskej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici

KLEMENT FORDINÁL

Abstrakt. Koncom roku 2015 sme si pripomenuli 125 rokov od smrti Jána Pettka. Pri tomto výročí sme v článku opísali menej známe skutočnosti o jeho živote a rodine, a hlavne sme zhrnuli jeho publikačnú činnosť. Ján Pettko, prvý profesor na Banskej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici, významne prispel ku skvalitneniu výučby geológie na uvedenej škole, vychoval viacero vynikajúcich geológov (D. Štúr, B. Winkler, J. Szabo, A. Paulinyi) a podieľal sa aj na objasňovaní geologickej stavby Slovenska. Zostavil viacero geologických máp z oblasti stredoslovenských neovulkanitov, Malých Karpát a Záhorskej nížiny. V tomto roku si pripomíname 125 rokov od jeho smrti.

KLúčové slová: Ján Pettko, osobný život, publikačná činnosť

Abstract. In late 2015 we celebrated 125 years since the death of Ján Pettko. On this occasion, we describe in this article, less known facts about his life, family and especially summarize its publishing. Ján Pettko, the first professor of geology at the Mining and Forestry Academy in Banská Štiavnica has contributed significantly to the improvement of teaching geology at those schools, he raised a number of outstanding geologist (D. Stur, B. Winkler, J. Szabo, A. Paulinyi) and also participated in the clarifying the geological structure of Slovakia. He compiled many geological maps of the Central-Slovakian Neogene volcanic field, Malé Karpaty Mts. and Záhorská nížina lowland.

Key words: Ján Pettko, personal life, publications

Úvod

V októbri roku 2015 uplynulo 125 rokov od smrti Jána Pettka, profesora mineralógie, geognózie (geológie) a paleontológie na Banskej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici a súčasne významného slovenského geológa a paleontológa (obr. 1). Pri tomto výročí sme opísali menej známe skutočnosti o jeho živote a rodine a zhrnuli sme jeho publikačnú činnosť¹ (príl. 1), ktorá bola doteraz spracovaná len čiastočne (v týchto prácach: Herčko, 1977; Hugo, 1880; Karolusová, 1959; Koliha, 1919; Szinnyei, 1878).

Ján Pettko žil v období, keď sa v Uhorsku začal intenzívnejšie vykonávať geologický a mineralogický výskum. Bolo to podmienené potrebami rýchlo sa rozvíjajúcej priemyselnej výroby. S jej rozvojom sa zvyšoval záujem

Obr. 1. Ján Pettko (1812 – 1890)
(fotografia z roku 1865).

o prírodné vedy, v prvom rade o geológiu, ktorá vyhládavala a skúmala nerastné suroviny. Vďaka rozvoju prírodných vied vznikali v tomto období viaceré vedecké spoločnosti prírodovedného charakteru a začala sa rozvíjať Banská a lesnícka akadémia, na ktorej Ján Pettko dlhé roky úspešne pôsobil. Táto vysoká škola v priebehu svojej existencie prechádzala viacerými reorganizáciami. Učivo sa prispôbovalo potrebám praxe, a najmä celosvetovým trendom vývoja vedy, banskej techniky, úpravníctva, hutníctva a lesníctva. Menila sa aj obsahová náplň prednášok a cvičení. Vo vývoji Banskej a lesníckej akadémie bolo včlenených viacero etáp (Herčko, 2012). Ján Pettko na nej pôsobil hlavne v období reorganizačných zmien, ktoré sa uskutočnili v rokoch 1846 až 1872.

Ján Pettko patril medzi známe osobnosti vedeckého života druhej polovice 19. storočia. Už za jeho života bol ocenený jeho prínos k rozvoju geológie a paleontológie. Na

¹ Zoznam článkov bol spracovaný priamo podľa pôvodných zdrojov. Výnimku tvorí niekoľko citácií, ktoré nebolo možné overiť. Tie sú označené a pod čiarou je uvedený zdroj, z ktorého boli excerptované.

jeho počesť Alexander Paulinyi v roku 1867 minerál nájdený v Kremnici nazval pettkoit². V tom istom roku Dionýz Štúr po ňom pomenoval fosílnu rastlinu nájdenú v sarmatských (*Cerithienchichten*) trachytových tufoch v Banskej Štiavnici názvom *Zizyphus Pettkoi*. Obaja uvedení geológovia boli predtým žiakmi Jána Pettka na Banskej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici a A. Paulinyi sa neskôr stal jeho asistentom. V roku 1870 S. Müggensburg po Pettkovi pomenoval aj recentnú hubu *Agaricus (Clitocybe) Pettkoi*.

Zaujímavosťou je, že práca Jána Pettka *Geognostische Karte der Umgegend von Schemnitz* sa koncom 19. storočia dostala až do Austrálie, do knižnice múzea v Sydney (Sinclair, 1893), a začiatkom 20. storočia sa nachádzala v knižnici Britského múzea v Londýne (Catalogue, 1913).

Osobnosť Jána Pettka ani v priebehu času neupadla do zabudnutia. Jeho život a dielo po prvýkrát priblížil širokej geologickej verejnosti v bývalom Československu v roku 1966 Ľudovít Ivan, významný slovenský geológ, popularizátor geológie a jej histórie. V poslednom čase život a dielo Jána Pettka zhodnotili slovenskí aj maďarskí autori (Michalík, 2012a, b; Szabó, 2001; Uher, 2012; Vítáliš, 2012).

Slovenská geologická komunita si na profesora Jána Pettka spomenula pri jeho viacerých výročiach. Pri príležitosti 75. výročia úmrtia bola v jeho rodisku v Drietome 24. 10. 1965 slávnostne odhalená pamätná tabuľa, ktorú dal zhotoviť Slovenský výbor Československej spoločnosti pre mineralógiu a geológiu spolu s Geologickým ústavom D. Štúra (Ivan, 1966). Umiestnená bola na budove kaštieľa³ (obr. 2). V rámci 23. medzinárodného geologického kongresu bola v roku 1968 na jeho počesť umiestnená pamätná tabuľa pod Szabovou skalou v Hliníku nad Hronom (Herčko, 1988). Pri príležitosti 100. výročia smrti Jána Pettka vydalo Slovenské národné múzeum – Banské múzeum v Banskej Štiavnici v Štátnej mincovni v Kremnici pamätnú medailu (obr. 3), ktorej autorom bol akademický sochár

² Tschermak (1867) na základe analýzy vzorky pettkoitu z Kremnice, ktorý poslal A. Paulinyi Dvorskému mineralogickému kabinetu vo Viedni, a jeho porovnania s voltaitom zistil, že oba minerály sú totožné, teda nejde o nový minerál, ale o už opísaný minerál voltait.

³ Pamätná tabuľa bola začiatkom roku 2015 osadená pri budove Základnej školy, Drietoma 354, v zmysle rozhodnutia obecného zastupiteľstva zo dňa 17. októbra 2012.

Obr. 2. Pamätná tabuľa Jána Pettka, zhotovená pri príležitosti 75. výročia jeho úmrtia pri budove Základnej školy v obci Drietoma.

Vojtech Remeň. Averz medaily zobrazuje portrét profesora Jána Pettka, reverz motív známých štiavnických kryštálov kremeňa, z ktorých vyrastajú dominanty Banskej Štiavnice – Nový zámok, veža Starého zámku, klopačky a horného kostola Kalvárie (Herčko, 1991, 1992).

200. výročiu narodenia Jána Pettka, prvého profesora geológie na Banskej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici, bol venovaný 10. predvianočný seminár, ktorý sa uskutočnil v Štátnom geologickom ústave D. Štúra v Bratislave v decembri roku 2011. Na znak úcty k Jánovi Pettkovi Slovenská geologická spoločnosť (SGS) vyhlásila rok 2012 za Geologický rok Jána Pettka a v budove Štátneho geologického ústavu D. Štúra v Bratislave bola umiestnená pamätná tabuľa (obr. 4). Na návrh SGS vyhlásil primátor

Obr. 3. Pamätná medaila, vydaná pri príležitosti 100. výročia úmrtia Jána Pettka.

Obr. 4. Pamätná tabuľa Jána Pettka, umiestnená v budove ŠGÚDŠ v Bratislave pri príležitosti 200. výročia jeho narodenia.

Zoznam významných osobností pochovaných na Cintoríne Kozia brána

Meno	Sektor	
Bäumler Johann Andreas	VII.	mykológ, publicista
Bella Ján Levoslav	I.	hudobný skladateľ
Feitzelmayer Karol	VIIc.	konštruktér, vynálezca
Güntherová Mayerová A.	IV.	historička výtvar.umenia
Horváth Ivan	Bradlanská	prozaik, verejný činiteľ
Jeszenák János	VIIc.	uhorský šľachtic
Kvačala Ján	I.	profesor, historik
Mader T. E.	II.	člen mestskej rady
Pettkó János	II.	profesor geológ
Pietor Ivan	II.	politik
Ruppeldt Miloš	XII.	hudobný skladateľ

Obr. 5. Zoznam významných osobností pochovaných na Cintoríne Kozia brána na Palisádach v Bratislave.

Obr. 6. Pamätná tabuľa Jána Pettko, umiestnená na nádvorí budovy Bergergerichtu v Banskej Štiavnici.

hlavného mesta SR Bratislavy doc. RNDr. Milan Ftáčnik, CSc., Jána Pettko za významnú osobnosť, pochovanú na historickom cintoríne Kozia brána v Bratislave (obr. 5).

V Banskej Štiavnici bola 28. 12. 2012 Jánovi Pettkovi slávnostne odhalená pamätná tabuľa, umiestnená na nádvorí budovy Bergergerichtu (obr. 6), ktorej zhotovenie inicioval a sponzoroval Banskoštiavnicko-hodrušský banícky spolok (Jancsy, 2013).

ŽIVOT A DIELO

Ján Pettko pochádzal z Drietomy, malej kuriálnej⁴ dediny nachádzajúcej sa na úpätí Bielych Karpát (obr. 7). V 18. storočí sa dedina delila na štyri časti – ulice, a to na Biskupskú, Hrádeckú, Kralovanskú a Rožňovskú (ináč Peťkovskú), ktorá patrila šľachticom, zemanom rodu Pettko (Pettyko) (Blažejová, 1994).

Rod Pettkovcov patril k najstarším zemianskym rodom v Drietome a medzi prvých majiteľov osád Hornej Drietomy (Blažejová, l. c.). Historicky doložený záznam o predstaviteľoch uvedeného rodu z Drietomy pochádza z polovice 16. storočia. V dikálnom (daňovom) súpise z roku 1549 bol z Hornej Drietomy zaznamenaný Mikuláš Pettko. Predkovia Jána Pettko boli rodinne zviazaní s významným a veľmi starým rodom Trenčianskej stolice, s rodom Nedeckých. Starý otec Jána Pettko Adam (Adamus) si vzal za manželku Zuzanu Nedeckú (Federmayer a Pongrácy, 2000; Nagy, 1862).

Ján (Joannes) Pettko sa narodil 11⁵. novembra 1812 v rodine zemianskeho statkára Daniela Pettko (Pettyko) a Kristíny (Christina), rod. Hradzskej, dcéry luteránskeho kňaza z Moravského Lieskového. Kristína Hradzská bola druhou manželkou jeho otca, s ktorou sa zosobášil 16. 4. 1804. Pr-

⁴Kuriálna (šľachtická) dedina bola obývaná najmä drobnými šľachticmi – zemanmi. Disponovala plnou samosprávou s vlastnými predstaviteľmi (Klimovský, 2013).

⁵Niektorí autori uvádzajú dátum narodenia 16. novembra, napr. Ivan (1966), Tibenský et al. (1986). Ide však o dátum krstu (https:1).

vou manželkou bola Mária Magdaléna Tomcsanyi z Trenčianskych Stankoviec, ktorú si zobral za manželku v roku 1798 a mal s ňou dvoch synov, Karola (Carolus) a Jána (Joannes). Karol sa narodil v roku 1799 a zomrel ako dvojročný 26. 4. 1801. Ján sa narodil v júli roku 1801. Zanedlho po jeho narodení 28. 8. 1801 jeho matka vo veku 22 rokov zomrela.

Otec Jána Pettko bol župným tabulárnym sudcom Trenčianskej župy (Ivan, 1966). Ján Pettko mal 6 vlastných súrodencov (obr. 8), z ktorých mnohí zomreli v mladom veku. Najstarším súrodencom bola sestra Johana (*1805). Neskôr sa narodila Mária (*1807), potom Peter (Petrus) (*1809), Žigmund (Sisigmundus) (*1811), Peter (Petrus) (*1815) a posledná sa narodila Júlia (Julianna) (*1818). V roku 1837 žil z uvedených súrodencov len Žigmund (*1811) a Peter (*1815) (Nagy, 1862).

Peter (*1815) zomrel ako 25-ročný 5. augusta 1840 na vodnatieľku (hydrops). Ich otec Daniel Pettko sa dožil pomerne vysokého veku a zomrel 31. marca 1847 ako 79-ročný (https:3).

Ján Pettko navštevoval základnú školu v Trenčíne a neskôr spolu so svojím bratom Evanjelické lýceum v Győri (1821 – 1823) a v Bratislave (1823 – 1833). Následne pokračoval v štúdiu filozofie a práva na Akadémii v Prešove (1833 – 1835) a pracoval ako praktikant stolického súdu v Trenčíne. Po skončení štúdia filozofie a práva v Prešove študoval v rokoch 1836 – 1839 na Banskej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici. Po skončení štúdia sa uchádzal o zamestnanie na Hlavnom komornogrófskom úrade v Banskej Štiavnici. Vo svojej žiadosti uviedol, že je absolventom Banskej a lesníckej akadémie a ovláda nemecký, slovenský, maďarský, latinský, francúzsky a anglický jazyk. Jeho žiadosti vyhovel dekrétom Dvorskej komory zo dňa 15. októbra 1839. Hlavný komornogrófsky úrad ho prideliť do kremnickej huty na tavbu striebra, kde robil spočiatku účtovnícke práce a pokusy v prevádzke. Neskôr zastával miesto adjunkta komorského skúšača a v odlučovní v mincovni mal na starosti kontrolu pri tavení striebra (Herčko, 1988).

Obr. 7. Obec Drietoma (Drýtéma), vyobrazená na mape z 2. vojenského mapovania (1810 – 1869) ([http:5](http:)).

V rokoch 1842 – 1843 sa Ján Pettko zúčastnil na prvom mineralogicko-geologickom kurze, ktorý zorganizoval W. Haidinger v Montanistickom múzeu vo Viedni (Haidinger, 1869). Toto múzeum každoročne, až do založenia Ríšskeho geologického ústavu v roku 1849, dávalo príležitosť vybranému počtu absolventov Banskej a lesníckej akadémie s výborným prospechom získať väčší rozhľad v mineralógii, geognózi a chémii (Buzalka, 1981). V priebehu uvedeného kurzu pracoval aj ako asistent v chemickom laboratóriu viedenskej mincovne, ktorý viedol A. Löwe. Počas uvedených prednášok bol 1. apríla 1843 vymenovaný za kontrolóra amalgamačnej huty v Zlatej Idke, kam nenastúpil, pretože po skončení kurzu absolvoval študijnú cestu do Sliezska a Harzu (Herčko, 1988). Počas pobytu v zahraničí ho na odporúčenie W. Haidingera prezídium Dvorskej komory vymenovalo 15. septembra 1843 za zástupcu profesora na Katedre mineralógie a geognózie na Banskej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici. Za definitívneho profesora s titulom banského radcu bol vymenovaný dekrétom Dvorskej rady z 29. októbra 1847 (Herčko, 1993). Služobnú prísahu zložil 8. novembra 1847. Po nástupe na akadémiu sa pustil s elánom do budovania svojej katedry. V pedagogickej práci pokračoval v prednáškach podľa programu, ktorý zostavil jeho predchodca Jozef Niederrist. Po reorganizácii akadémie v roku 1846 Ján Pettko prednášal paleontológiu a poslucháčom lesníctva všeobecný prírodopis a náuku o zemskej kôre. Nový učebný plán sa dostal do platnosti v roku 1848, ale do praxe bol uvedený až v roku 1850 (Herčko, 1993). V tomto období prekonávala Banská a lesnícka akadémia zložitú obdobia. Po revolúcii v roku 1848 prevzali na akadémii kontrolu uhorské štátne úrady. Následne odišla takmer polovica študentov a 14. marca 1849 bola akadémia zavretá. Vyučovanie sa obnovilo až 2. januára 1850 (Konečný, 2012).

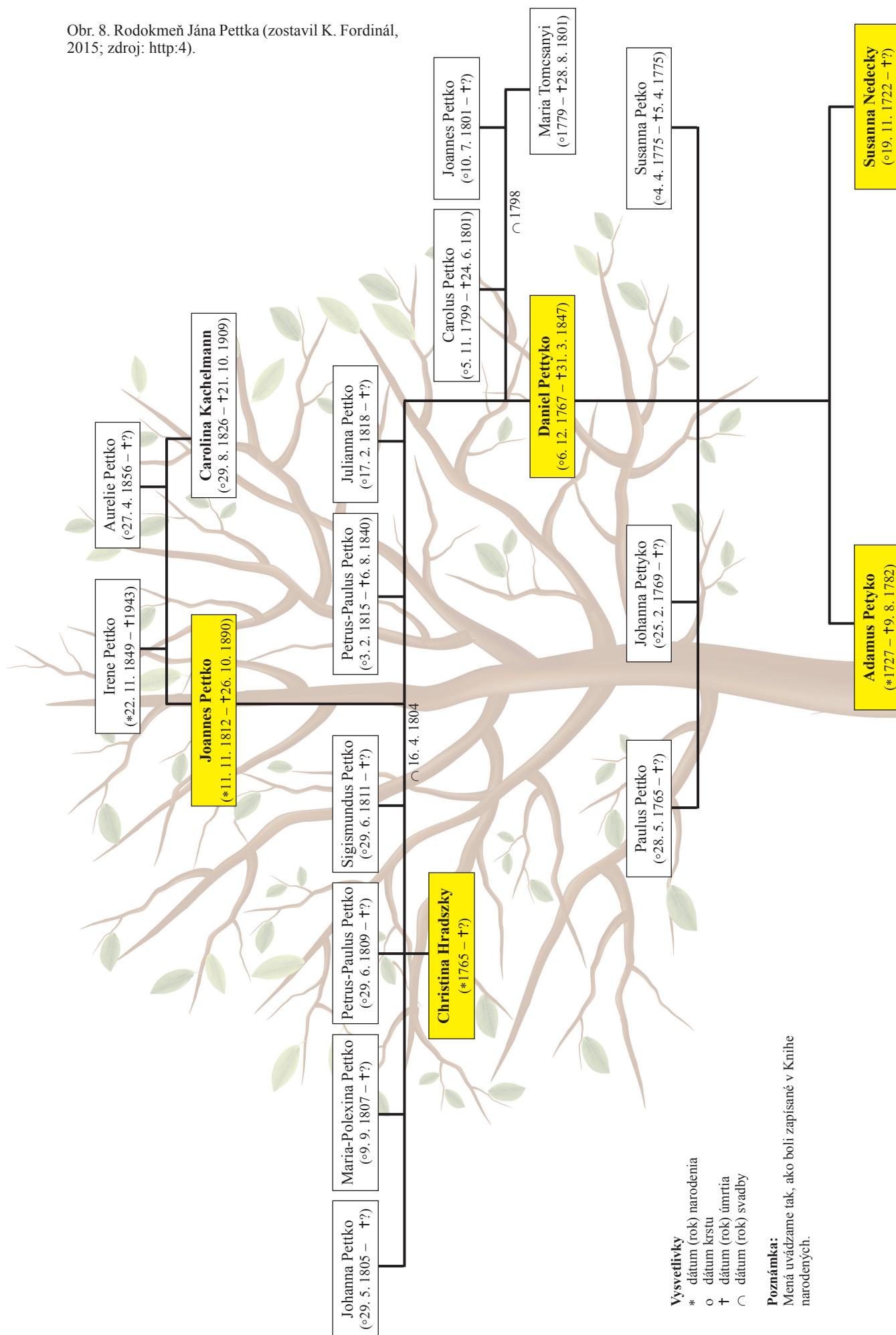
Ján Pettko okrem prednášok viedol aj cvičenia a pre poslucháčov organizoval aj krátke geologické exkurzie do okolia Banskej Štiavnice a fáral s nimi do baní.

V roku 1848 prideliť Jánovi Pettkovi na Banskej a lesníckej akadémii prvého asistenta, ktorým bol Albert Braun. Neskôr (1851) ho vystriedal Peter Kunz. Po jeho odchode na Ministerstvo obchodu do Budapešti nastúpil na uvedené miesto Alexander Paulinyi (1857) a po jeho smrti v roku 1867 sa nakrátko stal asistentom Albert Brunner. Od roku 1867 až do penzionovania bol asistentom Jána Pettka Hugo Kubacska (Faller, 1871). Pridelenie asistenta umožnilo Jánovi Pettkovi venovať sa popri pedagogickej činnosti intenzívnejšie aj vedeckovýskumnej a publikačnej činnosti.

Ján Pettko sa venoval aj budovaniu odbornej geologickej knižnice a rozširovaniu a skvalitňovaniu mineralogických, petrografických a paleontologických zbierok. V roku 1856 odkúpil mineralogickú zbierku od profesora hutníctva a chémie Antona Haucha, v rokoch 1854 a 1860 kúpil minerály od Dr. Augusta Krantza⁶ z Bonnu (Kašiarová, 2004) a v roku 1865 po smrti K. A. Zipsera jeho vzácnu paleontologickú zbierku. Týmito zbierkami, ako aj vlastnými zbermi a darmi od banských závodov doplnil akademické zbierky svojich predchodcov, čím významne prispel k ich svetovému menu. V roku 1846 Ján Pettko chemicky analyzoval minerál berthierit, ktorý našiel Löwe (1847) spolu s jamesonitom v obci Zlatá Idka (Arany-Idka). Táto analýza bola publikovaná pri charakteristike uvedeného minerálu v práci Rammelsberga (1853), v *Treatise on Mineralogy* (Shepard, 1857), ktorý bol vydaný v meste New Haven v americkom štáte Connecticut, a v práci Zsivného a Zomboryho (1934).

⁶ August Krantz vlastnil prvý obchod s minerálmi vo Freiburgu v Nemecku, ktorý založil v roku 1833. V rokoch 1836 – 1837 sa firma presťahovala do Berlína a od roku 1850 až dodnes sídli v Bonne.

Obr. 8. Rodokmeň Jána Pettko (zostavil K. Fordinál, 2015; zdroj: http:4).

Vysvetlivky
 * dátum (rok) narodenia
 o dátum krstu
 † dátum (rok) úmrtia
 ∩ dátum (rok) svadby

Poznámka:
 Mená uvádzame tak, ako boli zapísané v Knihe narodených.

Ján Pettko vychoval celý rad vynikajúcich geológov, akými boli Dionýz Štúr, významný slovenský geológ a riaditeľ Ríšskeho geologického ústavu vo Viedni v rokoch 1885 – 1892, Benjamin Winkler, nástupca Jána Pettka, Jozsef Szabo, univerzitný profesor, Alexander Paulíny a mnoho ďalších.

Ján Pettko sa krátko po svojom vymenovaní za profesora oženil. Jeho manželkou sa stala Karolína Kachelmann⁷ z Banskej Štiavnice, pochádzajúca z významnej a bohatej rodiny. Mali spolu dve dcéry, Irenu a Auréliu.

Ján Pettko sa zaoberal geologickou stavbou okolia Banskej Štiavnice (obr. 9) a Kremnice a zostavovaním

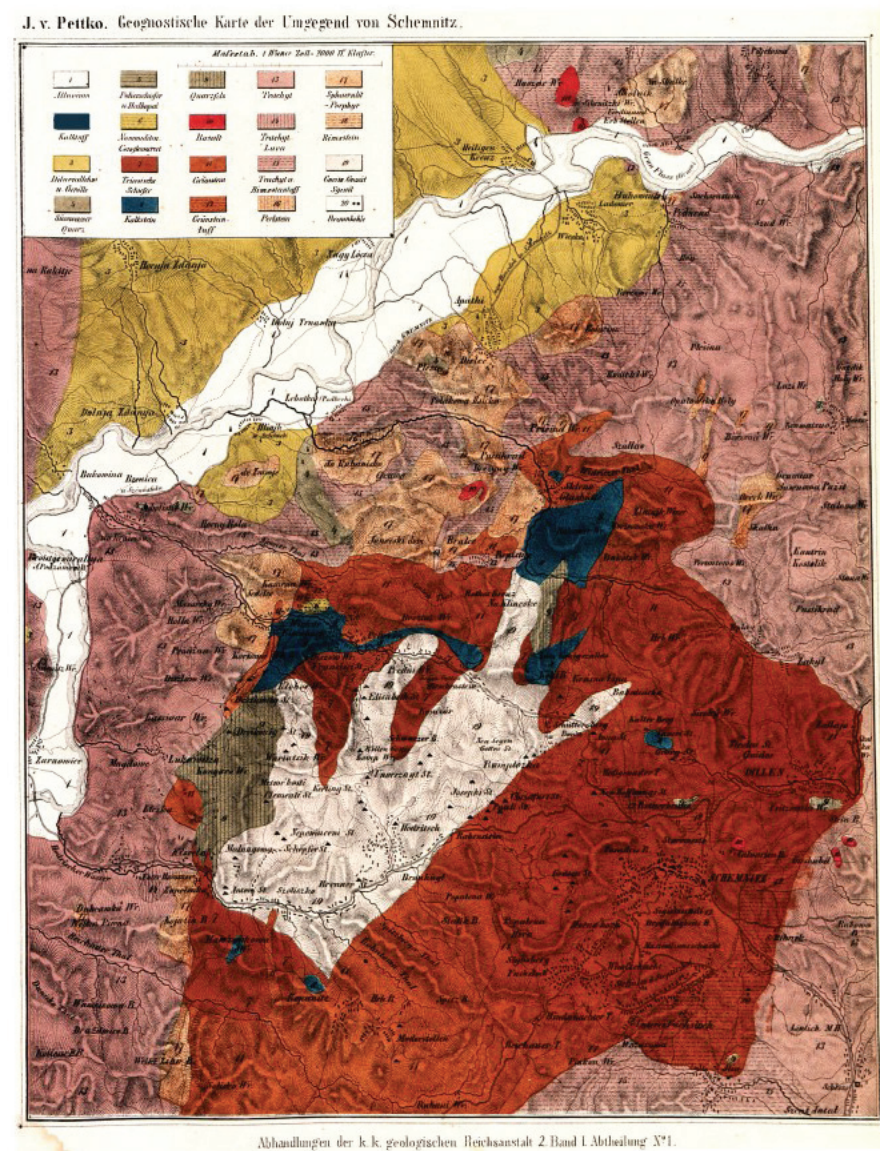
geologických máp týchto oblastí [príl. 1, 40, 41, 43]. Jeho vedecká a publikačná činnosť bola rozsiahla (príl. 1). Ako prvý zistil výskyt paleogénnych karbonátov s numulitmi vo Vyhniach. Správne konštatoval, že uvedené karbonáty sú staršie ako okolité vulkanické horniny.

Popri geologických výskumoch sa venoval aj paleontológii. Z limnokvarcítov pri obci Ilija opísal nový druh paprade s názvom *Asterochlaena schemniciensi* [príl. 1, 13], v limnokvarcitoch pri Hliníku nad Hronom našiel zvyšky cicavcov – úlomky kostí, ako aj lebku hmyzožravca (in Kopecky, 1847). V travertínoch pri Sliachi našiel lebku nosorožca, ktorú Peters (1854) zaradil do druhu *Rhinoceros tichorhinus*, a z liasových vápencov pri Tureckej v Starých Horách a z Bystrickej doliny pri Banskej Bystrici vyzbieral amonity, ktoré určil Hauer (1855). So svojím švagrom, banským lekárom a radcom Ľudovítom Rombauerom⁸, opísal v roku 1857 v náučnom prírodovednom časopise *Priatel' prírody Uhorska (Magyarhoni Termeszettar/ Der Naturfreund Ungarns)* kúpeľné mestá pri Banskej Štiavnici, a to Sklené Teplice a Vyhne [príl. 1, 21].

Ján Pettko úzko spolupracoval s Ríšskym geologickým ústavom vo Viedni a zúčastňoval sa na systematickom geologickom výskume celej monarchie. Svedčí o tom aj stretnutie viedenských geológov (Q. Stache, F. Andrian, J. Böckh, A. Hörnes, M. V. Lipold) s profesormi Banskej a lesníckej akadémie (J. Pettkom, E. Pöschlom a G. Fallerom) v roku 1865 v Banskej Štiavnici, na ktorom sa vzájomne informovali o výsledkoch svojho geologického výskumu blízkeho okolia Banskej Štiavnice (Tomeček a Herčko, 2001), a spolupráca pri tvorbe prvej geologickej mapy Rakúsko-Uhorska, ktorú zostavil Hauer (1869).

Okrem odbornej geologickej a pedagogickej činnosti na Baníckej a lesníckej akadémii sa Ján Pettko aktívne zapájal aj do výskumnej práce v rámci vedeckých spoločností a do organizovania geológie v Uhorsku. Zapojil sa do činnosti

spoločnosti *Priatel'ia prírodných vied (Freunde der Naturwissenschaften)*, ktorú založil W. Haidinger. V spolkovom periodiku *Berichte über die Mittheilungen von Freunden der Naturwissenschaften* boli publikované jeho prvé vedecké výsledky [príl. 1, 1 – 5, 7 – 9, 14 – 15]. Zú-

Obr. 9. Geologická mapa okolia Banskej Štiavnice (Pettko, 1853).

⁷ Otec Karolíny Gašpar Kachelmann pochádzal z Bavorska, z obce Walsdorf v Oberfrankene, kde sa 26. 9. 1772 narodil. V roku 1804 sa ako kováčsky tovariš usadil v Banskej Štiavnici a stal sa kováčskym majstrom. Neskôr si prenajal železný hámor vo Vyhniach a postupne sa stal významným banským podnikateľom a váženým banskoštiavnickým mešťanom. Oženil sa so Zuzanou (1785 – 1864), dcérou kováčskeho majstra a liečiteľa zvierat Jána Planderu z Banskej Belej. Mali spolu troch synov a štyri dcéry. Zomrel 20. 9. 1856 v Banskej Štiavnici (Pavúk, 2006).

⁸ Ľudovít Rombauer (1815 – 1884) bol druhým manželom Zuzany Kachelmann, sestry manželky Jána Pettka (Pavúk, 2006).

častnil sa na príprave založenia Uhorskej geologickej spoločnosti (*Magyarhoni Földtani Társulat*), ktoré sa konalo 3. januára 1848 vo Vidinej pri Lučenci, kde sa rokovo o založení a stanovách spoločnosti. Na uvedenom stretnutí boli prítomní bratia František a Augustín Kubíniovci, Ján Pettko, banský inžinier Jozef Marchan a Kristián Andrej Zipser, iniciátor myšlienky založenia tejto spoločnosti. Pre revolučné udalosti roku 1848 – 1849 v Uhorsku spoločnosť začala svoju činnosť s podporou W. Haidingera, riaditeľa Ríšskeho geologického ústavu vo Viedni, až 6. júla 1850. Svoj časopis s názvom *Práce Uhorskej geologickej spoločnosti (Magyarhoni Földtani Társulat Munkálatai/Arbeiten der geologischen Gesellschaft für Ungarn)* začala spoločnosť vydávať až v roku 1856. O geologických pomeroch na Slovensku bolo v tomto časopise publikovaných len málo prác. Jednou z nich bola práca Jána Pettku z roku 1856 [príl. 1, 19] pojednávajúca o geologických výskumoch, ktoré realizoval v roku 1852 v oblasti Malých Karpát a Záhorskej nížiny.

V roku 1850 sa profesor Ján Pettko ako reprezentant Banskej a lesníckej akadémie v Banskej Štiavnici zúčastnil na významnom podujatí vo Freibergu v Nemecku, ktoré sa konalo pri príležitosti 100. výročia od smrti významného nemeckého geológa Abrahama Wernera. V roku 1861 sa stal členom korešpondentom Maďarskej akadémie vied, na pôde ktorej v roku 1863 predniesol prednášku o ľadových dobách. Rakúski profesori F. Hochstetter a F. Suess ju podrobili ostrej kritike. Odpovedal na ňu [príl. 1, 28, 30], ale táto kritika ho znechutila a veľmi nepriaznivo za-

pôsobila na jeho plodne sa rozvíjajúcu vedeckú činnosť. O výsledkoch práce Jána Pettku sa verejnosť dozvedala aj sprostredkovaním. Napríklad o náleze enargitu informoval V. R. Zepharovic, profesor mineralógie na pražskej univerzite, v roku 1867 v rámci činnosti prírodovedného spolku Lotos v Prahe.

Ján Pettko sa aktívne zapájal do činnosti Bratislavského lekárskeho a prírodovedného spolku (*Verhandlungen des Vereins für Natur- und Heilkunde zu Presburg*) (Pekařová, 2010) a podieľal sa na činnosti Banskoštiavnickej lekárskej a prírodovedeckej spoločnosti (*Selmecezi Gyógyászati és Természettudományi Egylet*) od jej vzniku v roku 1870 až do roku 1874. Vo funkčnom období 1872 – 1873 bol jej predsedom (Herčko, 1979). Bol aj členom výboru banskoštiavnickej pobočky Uhorskej geologickej spoločnosti (Herčko, 1977).

Vzhľadom na zhoršujúci sa zdravotný stav (problémy so zrakom) požiadal Ján Pettko predčasne o odchod do dôchodku. Jeho žiadosti vyhovel k 30. 8. 1871. Pri tejto príležitosti mu panovník vyslovil najvyššie uznanie za jeho aktívnu činnosť. Jeho nástupcom sa stal Benjamín Winkler (1835 – 1915), pracovník Uhorského geologického ústavu v Budapešti, v minulosti jeden z najlepších poslucháčov profesora J. Pettku na Banskej a lesníckej akadémii, ktorú absolvoval v rokoch 1854 – 1857 (Herčko, 1993).

V roku 1874 sa Ján Pettko s manželkou Karolínou a dcérou s manželom odsťahovali z Banskej Štiavnice do Pezinka (Bazin) a neskôr s manželkou do Bratislavy, kde bývali na Konventnej ulici č. 6. V dôchodku Ján Pettko väčšinu svojho času venoval štúdiu teoretickej matematiky a rôznym jazykovým otázkam [príl. 1, 37].

Ján Pettko zomrel v nedeľu 26. októbra⁹ 1890 v Bratislave a pochovaný bol na evanjelickom cintoríne na Palisádach pri Kozej bráne 28. októbra (obr. 10). Jeho manželka Karolína sa po smrti manžela presťahovala a bývala na Izabel útca 3 v Bratislave (dnes Tolstého ulica). Zomrela ako 84-ročná vo štvrtok 21. októbra 1909 ([http:6](http://6)) v Bratislave.

Obr. 10. Náhrobok Jána Pettku a jeho manželky na cintoríne Kozia brána na Palisádach v Bratislave.

⁹ V literatúre sa uvádzajú aj iné dátumy úmrtia – 20. októbra (Mikuš a Strohnerová, 2003) a 28. októbra (Herčko, 1988). Na základe Knihy úmrtí (1865 – 1894) zomrel 26. októbra 1890 ([https:2](https://2)).

Literatúra

- Blažejová, E., 1994: Významné osobnosti Drietomy. In: Drietoma 1244 – 1994. Obecný úrad Drietoma, 63 – 84.
- Buzalka, Š., 1981: Význam Ríšskeho geologického ústavu vo Viedni pre geologický výskum banskoštiavnického rudného revíru. In: Herčko, I. (ed.): Z dejín geologických vied na Slovensku. Martin, Osveta, 171 – 191.
- Catalogue of the Books, Manuscripts, Maps and Drawings in the British Museum (Natural history), IV, P – SN. 1913, London, 1 495 – 1 956.
- Faller, G., 1871: Gedenkbuch zur hundertjährigen Gründung der königl. ungarischen Berg- und Forst-Akademie in Schemnitz 1770 – 1870. Schemnitz, 1 – 389.
- Federmayer, F. a Pongrácy, D., 2000: Lexikón erbov šľachty na Slovensku I. Trenčianska stolica. Bratislava, Hajko & Hajková, 303 s.
- Haidinger, W. R., 1869: Das kaiserlich-königliche Montanistische Museum und der Freunde der Naturwissenschaften in Wien in den Jahren 1840 bis 1850. Wien, 1 – 135.
- Hauer, F., 1855: Cephalopoden aus dem rothen Lias in den Karpathen¹⁰. Sitzung am 13. Februar 1855, s. 183.
- Hauer, F., 1869: Geologische Uebersichtskarte der Österreichischen Monarchie, nach den Aufnahmen der k. k. geologischen Reichsanstalt, Wien.
- Herčko, I., 1977: Banskštiavnická pobočka Uhorskej geologickej spoločnosti. In: Z dejín vied a techniky na Slovensku VIII. Bratislava, Veda, vyd. Slov. Akad. Vied, 205 – 252.
- Herčko, I., 1979: Z činnosti Banskštiavnickej lekárskej a prírodovedeckej spoločnosti. Miner. slov. (Bratislava), 11, 4, 379 – 383.
- Herčko, I., 1988: Ján Pettko. In: Tibenský a kol., 1988: Priekopníci vedy a techniky na Slovensku 2. Bratislava, Obzor, 324 – 330.
- Herčko, I., 1991: 100. výročie smrti Jána Pettka. Miner. slov. (Bratislava), 23, 4, 374.
- Herčko, I., 1992: Pamätná medaila profesorovi Jánovi Pettkovi. Čas. Mineral. Geol. (Praha), 37, 1, 86.
- Herčko, I., 1993: Založenie Katedry mineralógie a geognózie na Banskštiavnickej akadémii a jej činnosť. Zbor. Slov. nár. Múz., príř. Vedy (Martin), 39, 131 – 151.
- Herčko, I., 2012: Historický vývoj Banickej akadémie. In: Novák, J. a kol., 2012: Banická akadémia v Banskej Štiavnici. Žiar nad Hronom, Aprint, 25 – 50.
- <https://familysearch.org/ark:/61903/3:1:939F-BZDJ-8?owc=collection%2F1554443%2Fwaypoints&wc=9P3H-ZNG%3A107654101%2C113960601%2C114049701%2C162159301%3Fcc%3D1554443&cc=1554443>
- <https://familysearch.org/ark:/61903/3:1:33S7-9R73-9LNL?mode=g&owc=collection%2F1554443%2Fwaypoints&wc=9P3R-N3N%3A107654101%2C107722701%2C114414602%2C114561301%3Fcc%3D1554443&cc=1554443>
- <https://familysearch.org/ark:/61903/3:1:939F-BT6P-G?owc=collection%2F1554443%2Fwaypoints&wc=9P3H-2NB%3A107654101%2C113960601%2C114049701%2C130451901%3Fcc%3D1554443&cc=1554443>
- https://familysearch.org/search/image/index#uri=https://familysearch.org/ncap:img/collecti_on/1554443/waypoints
- <http://geoportal.sazp.sk/web/guest/home;jsessionid=646E892C40DDBB2F5BE4B78B19D2CB63/>
- <https://familysearch.org/ark:/61903/3:1:33SQ-GR73-9RXW?mode=g&i=96&owc=collection%2F1554443%2Fwaypoints&wc=9P3R-N32%3A107654101%2C107722701%2C114414602%2C114594101%3Fcc%3D1554443&cc=1554443>
- Ivan, L., 1966: Ján Pettko, prvý profesor geologických vied na Štiavnickej akadémii. Čas. Mineral. Geol. (Praha), 11, 3, 233 – 237.
- Jancsy, P., 2013: Slávnostné odhalenie pamätnej tabule profesora Jána Pettku. Štiavnicke noviny (Banská Štiavnica), 1, s. 7.
- Karolusová, E., 1959: Bibliografia neovulkanitov Slovenska. 1558 – 1958. Geol. Práce, Zoš. (Bratislava), 54, Príloha, 1 – 78.
- Kašiarová, E., 2004: The archival documents of the State Central Mining Archives in Banská Štiavnica related to different kinds of museum collections at home and abroad. In: Winkler Prins, C. F. a Donovan, S. K. (eds.): VII International Symposium Cultural Heritage in Geosciences, Mining and Metallurgy: Libraries – Archives – Museums: “Museums and their collections”, Leiden (The Netherlands), 19 – 23 May 2003. Scr. geol. (Leiden), Spec. Iss., 4, 180 – 192.
- Klimovský, D., 2013: Územná samospráva na Slovensku. Rozvoj sídelných a samosprávnych štruktúr do roku 1939. Obec & finance (Praha), 2, 56 – 59.
- Kopezky, B., 1847: Johann v. Pettko's Säugethierkopf aus dem Süßwasserquarz von Hlinik. Ber. Mittheil. Freunden Naturwiss. (Wien), II, 7 – 14, 170 – 173.
- Koliha, J., 1919: Bibliografie Slovenska (Geologie, mineralogie, petrografie, hornictví, hutnictví, geomorfologie a pod.). Knih. České spol. zeměved. v Praze, 9, 1 – 65.
- Konečný, P., 2012: 250. výročie Banskej a lesníckej akadémie v Banskej Štiavnici. Jej význam pre vývoj montánneho školstva v Rakúsko-Uhorsku, 1762 – 1919. Košice, 5 – 127.
- Löwe, A., 1847: Analysen von Jamesonit und Berthierit. Ber. Mittheil. Freunden Naturwiss. Wien I, 1 – 6, 62 – 64.
- Michalík, J., 2012a: Otec slovenskej geológie. Quark, 11, s. 18.
- Michalík, J., 2012b: Tribute to the father of Slovakian geology, Professor Ján Pettko, who was born in Horná Drietoma two hundred years ago. Acta Geol. Slov. (Bratislava), 4, 2, 91 – 94.
- Mikuš, M. a Strohnerová, L., 2003: Osobnosti vedy Trenčianskeho regiónu. Bibliografický slovník. Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne, 385 s.
- Müggenburg, S. S., 1870: Mykologische Beobachtungen aus Nord-Ungarn im Herbste 1869. Verh. K.-k. zool.-botanisch. Gesell. Wien, 20, 169 – 210.
- Nagy, I., 1862: Magyarország családai czimerekkel és nemzékrendi táblákkal. Pest, Kiadja Ráth Mor, 1 – 862.
- Paulinyi, A., 1867: Neues Mineral. Österr. Z. Berg- u. Huttenwes. (Wien), XV, 16, 127.
- Pavúk, M., 2006: Rod Kachelmannovcov. In: Sombathyová, M. (ed.), 2006: Vyhne, minulosť a súčasnosť. Zborník prednášok zo seminára konaného v dňoch 15. – 16. júna 2006 vo Vyhniach. Banská Štiavnica, Slovenské banské múzeum, 81 – 85.
- Pekařová, K., 2010: Prírodovedné a lekárske spolky na území Slovenska (1850 – 1918) so zvláštnym zreteľom na zdravotnícko-medicínsku tematiku a biologické vedy v ich publikačných aktivitách. Univerzitná knižnica Bratislava, 9 – 322.
- Peters, K., 1854: Schädel von Rhinoceros tichorhinus von Szliacs¹⁰. Sitzung am 5. December 1854, 887 – 888.
- Rammelsberg, C. F., 1853: Repertorium des chemischen Theils der Mineralogie. Fünftes Heft 1849 – 1853. Berlin, 1 – 270.
- Schepard, Ch. U., 1857: Treatise on Mineralogy. New Haven, 1 – 451.

¹⁰názvy uvedené v databáze článkov knižnice Rakúskeho geologického ústavu vo Viedni

- Sinclair, S., 1893: Catalogue of the Library of the Australian Museum (sec. ed.). Part III. Pamphlets, Catalogue No. VI. Sydney, Australian Museum, 1 – 24.
- Stur, D., 1867: Beiträge zur Kenntniss der Flora, der Süsswasserquarze, der Congerien- und Cerithien-Schichten im Wiener und ungarischen Becken. *Jb. K.-kön. geol. Reichsanst.* (Wien), 17, 77 – 188.
- Szinnyei, J., 1878: Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete 1472 – 1875 (száz arannyal jutalmazott Pályam). *Bibliotheca Hungarica, Historiae Naturalis et Matheseos.* Budapest, 1 – 1 008.
- Szabó T., 2001: Pettkó János élete és munkássága különös tekintettel a Selmeci ekeve. *Herman Otto Évkönyve XL*, 299 – 313.
- Tibenský, J., Hrochová, M. a Maurová, M., 1976: Bibliografia prírodných, lekárskeých a technických vied na Slovensku do roku 1850. II. tematicko-chronologická časť. *Martin, Matica slovenská*, 725 – 1 039.
- Tomeček, O. a Herčko, I., 2001: Chémia a mineralógia na Banskej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici. *Banská Bystrica, Slov. chem. spol.*, 5 – 123.
- Tschermak, G., 1867: Mineralvorkommnisse von Joachimsthal und Kemnitz. *Sitz.-Ber. K. Akad. Wiss., math.-naturwiss. Kl.* (Wien), 56, 824 – 835.
- Uher, P., 2012: Dvesto rokov od narodenia Jána Pettko. *Esemestník*, 1, 2, 31 – 32.
- Vitális, G., 2012: Emlékezés a 200 éve született Pettkó János selmeci geológus professzorra. *Bányászati Kohászati Lap.* (Budapest), 145, 4, 45 – 46.
- Zepharovich, V. R., 1867: Ueber den Enargit von Parád. *Lotos. Zeitschrift Naturwiss.* (Prag), XVII, 20 – 23.
- Zsivny, V. a Zombory, L., 1934: Berthierite from Kisbánya, Carpathians. *Min. Mag.* (London), 23, 145, 566 – 568.
- [10] **Pettko, J.**, 1848: On the Vicinity of Schemnitz and Kremnitz. *Quart. J. Geol. Soc. London*, 4, 2, *Miscell.*, 61 – 64.
- [11] **Pettko, J.**, 1849: Geologisches Alter der Schemnitzer-Gänge. *Neu. Jb. Mineral., Geognos., Geol. Petrefakten-Kunde (Stuttgart)*, 595 – 597.
- [12] Hauer, F. a **Pettko, J.**, 1850: Vulkan Zapolenka bei Schemnitz. *Ber. Mittheil. Freunden Naturwiss. Wien*, VI, 9, 168 – 174.
- [13] **Pettko, J.**, 1850: Tubicaulis von Ilia bei Schemnitz. *Naturwiss. Abh. (Wien)*, III, 1, 163 – 169.
- [14] Hauer, F. a **Pettko, J.**, 1851: Tubicaulis. *Ber. Mittheil. Freunden Naturwiss. Wien*, VII, 1, 7.
- [15] **Pettko, J.**, 1851: Feuermeteor bei Schemnitz. *Ber. Mittheil. Freunden Naturwiss. Wien*, VII, 2, 41 – 42.
- [16] Schmidt, G. a **Pettko, J.**, 1851: Punkt, Linie und Ebene im Raume, mit Zugrundelegung eines gleichwinklig-schiefwinkligen Coordinaten-Systemes. *Naturwiss. Abh. (Wien)*, IV, 13 – 30.
- [17] **Pettko, J.**, 1851: Tubicaulis von Ilia bei Schemnitz. *Neu. Jb. Mineral., Geognos., Geol. Petrefakten-Kunde (Stuttgart)*, C. *Petrefakten-Kunde*, 115.
- [18] **Pettko, J.**, 1856: Geologischer Bau des niederungarischen Montan-Bezirktes. *Verh. Ver. Naturkde (Presburg)*, I, 19 – 24.
- [19] **Pettko, J.**, 1856¹¹: Jelentés Magyarországnak March folyóval határos részéről, melyet a magyarhoni földtani társulat megbízásából 1852 ősszel földtani vizsgálat alá vett. *Magy. Földt. Tár. Munkál.*, I, 53 – 68.

¹¹Bericht ueber die im Auftrage der geologischen Gesellschaft für Ungarn im Herbste 1852 ausgeführte geologische Untersuchung des an die March gränzenden Theile von Ungarn. *Arb. Geol. Gesell. Ungarn. (Pesth)*, 53 – 74.

- [20] **Pettko, J.**, 1856¹¹: Jegyzéke azon barometrommal tett magosság-méréseknek, melyeket Pettko János cs. k. bányatanácsos 1852 – diki évben ősszel a Kiskarpatokban, a ehérhegység-ben, a Javorina hegység-ben és a szomszédos lapályokban véghezvitt. *Magy. Földt. Tár. Munkál.*, I, 69 – 72.

¹¹Verzeichniss der im Herbste 1852 durch Joh. v. Pettko gemachten barometrischen Höhenmessungen in den Kleinen-Karpathen, Weissen-Gebirge, dem Javorina-Gebirge und den angränzenden Niederungen. *Arb. Geol. Gesell. Ungarn. (Pesth)*, 75 – 78.

- [21] **Pettkó, J.** a Rombauer, L., 1857¹¹: Szklenó s Vihnye fürdőhegyek Selmeceznél. *Mag. természet. (Nyitra)*, 1, 1 – 6. 63 – 70.

¹¹Die Badeorte Glas- hütte (Szklenó) und Eisenbach (Vihnye) nächst Schemnitz. *Naturfreund Ungarns (Neutra)*, I, 1 – 7, 71 – 79.

- [22] **Pettko, J.**, 1858: Geologie des Honther Comitatus. *Jb. K.-kön. geol. Reichsanst. (Wien)*, IX, 114.
- [23] **Pettko, J.**, 1863: Körmöcbányának tengersizföldtani magassága, megmérve légsúlymérői éseletek által, melyek 1853-ban május 22-étől 26-áig Körmöcbányán és Selmecebnél tételtek. *Mathemat. Természett. Közl. von. hazai viszony. (Pest)*, II, 3 – 9.

PRÍLOHA 1

PUBLIKOVANÉ PRÁCE JÁNA PETTKA

Články

- [1] **Pettko, J.**, 1847: Aufnahme der chemischen Eigenschaften in die Mineralogie. *Ber. Mittheil. Freunden Naturwiss. Wien*, I, 1 – 6, 134.
- [2] **Pettko, J.**, 1847: Uebergänge trachytischer Gesteine. *Ber. Mittheil. Freunden Naturwiss. Wien*, I, 1 – 6, 136 – 137.
- [3] **Pettko, J.**, 1847: Basalt bei Kremnitz. *Ber. Mittheil. Freunden Naturwiss. Wien*, I, 1 – 6, 137.
- [4] **Pettko, J.**, 1847: Parallelepipedische Grundgestalten vor. *Ber. Mittheil. Freunden Naturwiss. Wien*, I, 1 – 6, 137 – 138.
- [5] Haidinger, B. a **Pettko, J.**, 1847: Iserin, Süsswasserquarz von Hlinik. *Ber. Mittheil. Freunden Naturwiss. Wien*, II, 14, 464 – 466.
- [6] **Pettko, J.**, 1847: Geognostische Verhältnisse der Gegend von Schemnitz und Kremnitz. *Neu. Jb. Mineral., Geognos., Geol. Petrefakten-Kunde (Stuttgart)*, 864 – 865.
- [7] **Pettko, J.**, 1848: Erhebungskrater bei Schemnitz. *Ber. Mittheil. Freunden Naturwiss. Wien*, III, 2, 208 – 210.
- [8] **Pettko, J.**, 1848: Alter der Schemnitzer Gänge. *Ber. Mittheil. Freunden Naturwiss. Wien*, III, 3, 269 – 271.
- [9] **Pettko, J.**, 1848: Tubicaulis von Ilia bei Schemnitz. *Ber. Mittheil. Freunden Naturwiss. Wien*, III, 3, 274 – 276.

¹¹Vzhľadom na to, že časopisy boli vydávané v nemeckom aj maďarskom jazyku, uvádzame názvy článkov i časopisov v oboch jazykoch.

- [24] **Petttko, J.**, 1863: Az őslénytani és földtani főkorszakoknak alapokáról. *Magy. akad. értes. math. term. oszt. közl.*, III, 272 – 273.
- [25] **Petttko, J.**, 1863: Parádi Enargit. *Magy. akad. értes. math. term. oszt. közl.*, IV, 141 – 145.
- [26] **Petttko, J.**, 1863: Jelentés a brenbergi kőszénbányáknak a természetvizsgálók által aug. 13-kán történt meglátogatásáról. *Magy. Orvos. Természet. (Pest)*, VIII, 3, 165 – 167.
- [27] **Petttko, J.**, 1863: Selmeczbánya környéknek természetrajzi nevezetességeiről. *Magy. Orvos. Természet. (Pest)*, VIII, 3, 175 – 177.
- [28] **Petttko, J.**, 1863: Polemisches: Entgegnung den Herren Ed. Suess und Dr. F. von Hochstetter. *Österr. Wochenschrift Wiss., Kunst öffent. Leben: Beil. Wien. Z.*, 1 – 26, 306 – 310.
- [29] **Petttko, J.**, 1864: Baczúr-Dubovai fölvettetési Kráter (Explosions-Krater oder Maar). *Magy. orvos. természet. (Pest)*, IX, 320 – 322.
- [30] **Petttko, J.**, 1865: Die jünste Contraverse über die Theorie der Eiszeit. *Berg- u. hüttenmänn. Jb. Montan-Lehranst. (Leoben, Příbram) f. J. 1864*, XIV, 240 – 282.
- [31] **Petttko, J.**, 1865: Magasságmérések. *Mathem. Természetud. Közl. vonatkoz. haz. viszony. (Pest)*, III, 54 – 57.
- [32] **Petttko, J.**, 1865: Meteorológiai észleletek Selmeczbányán. 1845-től 1851-ig. *Mathem. Természetud. Közl. vonatkoz. haz. viszony. (Pest)*, III, 126 – 135.
- [33] **Petttko, J.**, 1865: Grünstein-Tuff bei Schemnitz. *Jb. K.-kön. geol. Reichsanst. (Wien)*, XV, 154.
- [34] **Petttko, J.**, 1866¹²: A Kojatinhegy északkeleti lejtőjén kialakult tüzbányó töböre. Ford. Hunfalvy J. *Kelet Népe*, II, 263.
- [35] E. v. M. **Petttko, J.**, 1867: Enargit von Parad. *Verh. K.-kön. geol. Reichsanst. (Wien)*, 4, 93 – 94.
- [36] F. v. H. **Petttko, J.**, 1867: Voltait (Pettkoit) von Kremnitz. *Verh. K.-kön. geol. Reichsanst. (Wien)*, 12, 268.
- [37] **Petttko, J.**, 1871: Észrevételek Selmecz vidékének geológiai térképéhez. *Földt. Közl. (Budapest)*, I, VIII, 172 – 177.
- [38] **Petttko, J.**, 1871: Érdekesebb geológiai pontok Selmecz környékén. *Földt. Közl. (Budapest)*, I, VIII, 177 – 183.
- [39] **Petttko, J.**, 1873: A Magyar nyelv. A törvénykönyvben. *Magy. Nyelvőr*; II, 5, 228 – 229.

Geologické mapy

- [40] **Petttko, J.**, 1847: Geognostische Skizze der Gegend von Kremnitz. *Naturwiss. Abh. (Wien)*, 1, 289 – 303.
- [41] **Petttko, J.**, 1853: Geologische Karte der Gegend von Schemnitz. *Abh. K.-kön. geol. Reichsanst. (Wien)*, II, 1 – 8.
- [42] **Petttko, J.**, 1856: Geologische Karte des westlichen Theiles von Ungarn an der March. In: Petttko, J., 1856: Bericht ueber die im Auftrage der geologischen Gesellschaft für Ungarn im Herbste 1852 ausegeführte geologische Untersuchung des an die March gränzenden Theile von Ungarn. *Arb. Geol. Gesell. Ungarn. (Pesth)*, 53 – 74.
- [43] **Petttko, J.**, 1856: Geologische Karte der Umgebung von Szklenu und Wichne bei Schemnitz. In: Petttkó, J. & Rombauer, L., 1857: Die Badeorte Glashütte (Szklenó) und Eisenbach (Vihnye) nächst Schemnitz. *Naturfreund Ungarns (Neutra)*, I, 1 – 7, 71 – 79.

Iné práce

- [44] **Petttko, J.**, 1845¹³: Bányászati Szófüzér. *Selmeci Magyar Olvasó Társulat, Selmeczbánya*.
- [45] **Petttko, J.**, 1846: Physiographie.

¹²Hugo (1880)

¹³Szabo (2001)